

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์ความรุนแรงและปัญหาสังคมต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันพบว่าปัญหาความรุนแรงต่อเด็กและสตรีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นดังที่ปรากฏทางสื่อมวลชนต่างๆอยู่บ่อยครั้งซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยมีการใช้ความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะเหยื่อที่เป็นกลุ่มสตรีและเด็ก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการถูกทำร้ายร่างกาย ถูกข่มขืน การทารุณกรรม การละเมิดสิทธิทางเพศผู้ถูกกระทำจากภาวะดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจ ที่อาจแสดงออกโดยการทำร้ายร่างกายตนเอง หรือฆ่าตัวตาย เกิดความรู้สึกอับอายต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้เสียความมั่นใจมีความหวาดมีความหวาดกลัวและอาจทำให้ไม่สามารถมีชีวิตอย่างปกติได้ การละเมิดสิทธิของเด็กและสตรีนั้น นับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญและหยั่งรากลึกในสังคมไทยผู้ที่ด้วยโอกาสมักจะได้รับการกดขี่ข่มเหงจากผู้ที่มีอำนาจมากกว่าอยู่เสมอจากการรายงานอุบัติการณ์และรายงานสถิติข้อมูลการให้บริการของศูนย์พึ่งได้ในโรงพยาบาล 109 แห่งทั่วประเทศ (กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ, 2549) ซึ่งให้ความช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ถูกกระทำรุนแรง ตั้งแต่ปี 2548 จนถึงปัจจุบัน พบว่าสถานการณ์ความรุนแรงมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น มีผู้มารับบริการจำนวน 11,542 ราย เป็นเพศชาย ร้อยละ 13.46 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 86.54 โดยเพศชายช่วงอายุที่พบมากที่สุดระหว่าง 11-18 ปีถึงร้อยละ 80.90 เพศหญิงช่วงอายุที่พบมากที่สุดระหว่าง 18-35 ปี ร้อยละ 60.50 ซึ่งผู้กระทำรุนแรงเป็นผู้ใกล้ชิดได้แก่ เพื่อน คนรู้จักร้อยละ 36.59 สามีร้อยละ 27.08 และสมาชิกในครอบครัวญาติ ร้อยละ 12.98 สำหรับสาเหตุของการกระทำรุนแรงได้แก่ นอกใจ / หึงหวง / ทะเลาะวิวาท โดยความรุนแรงสูงสุดเป็นความรุนแรงทางเพศ รองลงมาเป็นความรุนแรงทางกายและด้านจิตใจ ตามลำดับจากผล กระทบความรุนแรงก็จะส่งผลทำให้นำมาซึ่งปัญหาด้านสังคมเศรษฐกิจและสุขภาพจิตตามมาได้

ข้อมูลเหล่านี้เป็นเพียงส่วนเสี้ยวของปัญหาที่ปรากฏให้เห็น แต่ยังมีอีกมากมายที่ไม่ได้รับการเปิดเผยด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ทัศนคติเกี่ยวกับการเข้ามาช่วยเหลือความรุนแรงต่อเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณา ของวัยรุ่นเพราะวัยรุ่นถือเป็นวัยที่สามารถเข้าถึงสื่อได้หลากหลายและเป็นวัยที่เปิดรับได้ดีกว่าวัยอื่นๆ และมูลนิธิปวีณานั้นก็นับว่าเป็นองค์กรที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับ ว่าเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรที่คอยขับเคลื่อนและมีบทบาทในการช่วยเหลือเด็กและสตรีอย่างเด่นชัด โดยผู้วิจัยสนใจว่าวัยรุ่นมีการรับรู้เกี่ยวกับการช่วยเหลือเด็ก

และสตรีของมูลนิธิปีวีนามากน้อยแค่ไหน และมีทัศนคติต่อการช่วยเหลือของมูลนิธิอย่างไร เพราะเราไม่อาจปฏิเสธได้ว่าการขับเคลื่อนและดำเนินการขององค์กรนั้นมีการประชาสัมพันธ์ที่ทำให้วัยรุ่นสนใจถึงการช่วยเหลือและเปลี่ยนทัศนคติต่อมูลนิธิปีวีนาซึ่งมาปฏิบัติงานโดยขอความร่วมมือจากหน่วยราชการ และหน่วยงานภาคเอกชนต่างๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบเคราะห์กรรมเหล่านั้นสืบต่อมา ด้วยความคิดที่ว่าคนเรานั้นเลือกที่เกิดไม่ได้ แต่เลือกที่จะเป็นคนดีได้ ถ้าเขามีโอกาส ดังนั้นทางมูลนิธิจึงยังคงทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือกับผู้ประสบเคราะห์กรรมเหล่านั้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการดำเนินการต่างๆ หลังจาก พ.ศ.2540 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันเป็นการดำเนินการโดยใช้งบประมาณและทรัพย์สินส่วนตัวของคุณปีวีนาคือเป็นหลักต่อมาได้มีผู้เห็นความสำคัญของงานในโครงการนี้ซึ่งเป็นผู้ร่วมอุดมการณ์เดียวกันได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นโครงการสนับสนุนและการปฏิบัติงานร่วมกันกับ “มูลนิธิไลออนส์สากล” จากสหรัฐอเมริกา โดยสโมสร์ไลออนส์สากลภาครวม 310 ประเทศไทย เป็นผู้ประสานงานดิฉันจึงขอขอบคุณมา ณ ที่นี้ รวมทั้งผู้มีจิตศรัทธาที่ได้ร่วมบริจาคเงินช่วยเหลือการทำงานของมูลนิธิฯ

มูลนิธิปีวีนานางสกูลเพื่อเด็กและสตรี จึงได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อ 27 เมษายน 2542 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ความช่วยเหลือกับเด็กและสตรีที่ถูกละเมิดสิทธิ ถูกทารุณกรรม ถูกเอารักเอาเปรียบ ในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้รับความเป็นธรรมและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้เป็นปกติสุขอย่างถาวรสืบไป เป็นการช่วยเหลือรัฐบาลในฐานะพลเมืองดีอีกทางหนึ่งด้วย

จุดมุ่งหมายของมูลนิธิปีวีนานางสกูลเพื่อเด็กและสตรี ที่ตั้งขึ้นมานั้น จะทำในกรณีที่ได้รับ การร้องขอ ร้องเรียนให้เข้าไปช่วย โดยถ้าเป็นในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปช่วยเหลือแล้วนั้นจะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวด้วย จะทำอย่างเดียวกันคือต้องเข้ามาร้องขอให้เข้าไปช่วย ไม่ว่าจะกรณีเด็กถูกข่มขืน โดยทารุณกรรม ถูกละเมิดสิทธิ ใช้แรงงานเด็กผิดกฎหมาย กรณีต่างๆ เหล่านี้ เมื่อได้รับการร้องทุกข์แล้วขั้นตอนต่อไปก็คือการเชิญเจ้าทุกข์เข้ามาที่มูลนิธิเพื่อให้ข้อมูล ถ้าเห็นว่ามีน้ำหนักจากนั้นก็จะมีชุดเฉพาะกิจของเราเข้าไปสืบก่อนล่วงหน้าว่าเป็นจริงที่ตามได้รับหาร้องเรียนมาหรือไม่ ถ้าข้อร้องเรียนมีมูลก็จะประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งเจ้าทุกข์ได้ไปแจ้งความไว้แล้วเพื่อดำเนินการต่อไปเป็นการช่วยเหลือทางราชการอีกทางหนึ่ง และเมื่อได้ช่วยเหลือเด็กแล้ว ก็จะต้องดูต่อไปว่า เด็กสามารถที่จะอยู่กับครอบครัวได้หรือไม่ ถ้ากรณีเด็กต้องการฟื้นฟูสภาพจิตใจหรือฝึกอาชีพ เราก็จะประสานงานกับกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมต่อไป แต่สำหรับกระบวนการยุติธรรมต่างๆ มูลนิธิจะดูแลต่อไปจนสิ้นคดีนั้น

จากกระบวนการทำงานต่างๆ แล้วนี้จึงเห็นได้ว่ามูลนิธิปีวีนานั้นมีการทำงานที่เป็นระบบ แม้ว่าในปัจจุบันจะมีมูลนิธิเพื่อเด็กและสตรีมากมายที่ก่อตั้งขึ้น แต่ไม่อาจปฏิเสธได้ว่ามูลนิธิเพื่อ

เด็กและสตรีปวีณา คือ มูลนิธิที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในการช่วยเหลือเด็กและสตรีในสังคมไทย ที่ประชาชนรู้จักและให้การยอมรับมากที่สุดนั่นเอง ดังนั้นปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับเด็กและสตรี ในบางครั้งถูกละเลยในสังคม จึงต้องใช้มูลนิธิเพื่อเด็กและสตรีของคุณปวีณาเป็นกระบอกเสียงเพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมในสังคมไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณา
2. เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของ มูลนิธิปวีณา
3. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับความรู้ที่มีต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของ มูลนิธิปวีณา
4. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับทัศนคติที่มีต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณา
5. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับทัศนคติที่มีต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณา

ปัญหานาวิจัย

1. การเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณาเป็นอย่างไร
2. ความรู้ ทักษะของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณา เป็นอย่างไร
3. การเปิดรับข่าวสารกับความรู้ที่มีต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณา มีความสัมพันธ์กันหรือไม่
4. การเปิดรับข่าวสารกับทัศนคติที่มีต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณา มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

5. ความรู้และทัศนคติที่มีต่อช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณา มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

1. ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันมีความรู้มีต่อช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณาต่างกัน

2. ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันมีทัศนคติมีต่อช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณาต่างกัน

3. การเปิดรับข่าวสารกับความรู้ของวัยรุ่นมีต่อช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณา มีความสัมพันธ์กัน

4. การเปิดรับข่าวสารกับทัศนคติของวัยรุ่นมีต่อช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณา มีความสัมพันธ์กัน

5. ความรู้กับทัศนคติของวัยรุ่นที่มีต่อช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณาความสัมพันธ์กัน

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

การเปิดรับข้อมูลข่าวสาร

หมายถึง ความถี่หรือความบ่อยครั้งในการรับข้อมูล หรือข่าวสารต่างๆที่เกี่ยวกับช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณา จากสื่อมวลชน สื่อบุคคลหรือสื่อเฉพาะกิจ ทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อม

-สื่อมวลชน หมายถึง หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต

-สื่อบุคคล หมายถึง บิดามารดา ญาติ พี่น้อง เพื่อน คนรู้จัก บุคคลอื่นๆทั่วไป

-สื่อเฉพาะกิจ หมายถึง แผ่นพับ ใบปลิว คู่มือ เอกสาร จุลสาร วีดีโอเทป วีซีดี ภาพโฆษณา หนังสือเรียน

ความรู้

หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครที่จะรู้ เข้าใจ เกี่ยวกับช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณา

ทัศนคติ

หมายถึงว่า ทัศนคติของวัยรุ่นหมายถึงความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิดและความสนใจของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการช่วยเหลือช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณา รวมถึงท่าทีความชอบหรือไม่ชอบของวัยรุ่นที่มีต่อการช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิ ปวีณา

วัยรุ่น

หมายถึง บุคคลที่อายุย่างเข้าสู่วัยหนุ่มสาว หรือวัยที่อยู่ในช่วงคาบเกี่ยวระหว่างวัยเด็ก กับผู้ใหญ่ เป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ ในการวิจัยครั้งนี้ วัยรุ่น หมายถึง ชายหรือหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 13-21 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งช่วงอายุออกเป็น 3 ช่วงอายุ ดังต่อไปนี้

- 1.วัยรุ่นตอนต้น มีอายุตั้งแต่13-15 ปี
- 2..วัยรุ่นตอนกลาง มีอายุตั้งแต่16-18 ปี
3. วัยรุ่นตอนปลาย มีอายุตั้งแต่19-21 ปี

เด็ก

หมายถึง บุคคลที่มีอายุเกินเจ็ดปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่เกินสิบสี่ปีบริบูรณ์ ในการวิจัยครั้งนี้ เด็ก หมายถึง เด็กทั้งเพศหญิงและชายที่ได้รับทารุณกรรม หรือได้รับความรุนแรงซึ่ง เป็นกระทำ หรือละเว้นการกระทำด้วยประการใดๆ จนเป็นเหตุให้เด็กเสื่อมเสียเสรีภาพหรือเกิดอันตรายแก่ ร่างกายและจิตใจ การกระทำผิดทางเพศต่อเด็ก การใช้เด็กให้กระทำหรือประพฤตินลักษณะที่น่าจะเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจหรือขัดต่อกฎหมาย หรือศีลธรรมอันดี ทั้งนี้ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

สตรี

หมายถึง สตรีที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส ในการวิจัยครั้งนี้ ในการวิจัยครั้งนี้ สตรี หมายถึง ผู้ที่ได้รับ การกระทำใดๆที่เป็นความรุนแรงทางเพศ ซึ่งเป็นผลหรืออาจเป็นผลให้เกิดการทำร้าย ทางร่างกาย ทางเพศ หรือทางจิตใจ เป็นผลให้เกิดความทุกข์ทรมานแก่สตรี รวมทั้งการขู่เข็ญคุกคาม กีดกันเสรีภาพ ทั้งในที่สาธารณะและในชีวิตส่วนตัว

มูลนิธิปวีณา

มูลนิธิปวีณา หงสกุลเพื่อเด็กและสตรี เป็นมูลนิธิที่จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ด้อยโอกาสโดยไม่หวังผลกำไร โดยมี นางปวีณา หงสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตกรุงเทพ ฯ (6 สมัย) เป็นทั้งผู้ก่อตั้งและประธานของมูลนิธิ ฯ เพื่อการช่วยกันสอดส่องดูแลเพื่อไม่ให้เกิดการเอาเปรียบ การทำร้าย การทารุณกรรม เกิดขึ้นในหมู่ของสตรีและเด็ก ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลุ่มคนที่อ่อนแอในสังคม ในงานวิจัยเรื่องนี้จึงได้เรียกว่ามูลนิธิปวีณา

ลักษณะทางประชากร

หมายถึง เพศ และระดับการศึกษาของวัยรุ่น ซึ่งเป็นนักเรียนนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้มุ่งศึกษาเฉพาะวัยรุ่นทั้งเพศหญิงและชายที่มีอาศัยอยู่ในเขตระดับการศึกษาตั้งแต่มัธยม จนถึงมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีอายุ 13- 21 ปีทั้งนี้เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่มีหัวเลี้ยวหัวต่อ ระหว่างความเป็นเด็กและผู้ใหญ่ และเป็นวัยที่มีการเปิดรับสื่อต่างๆได้อย่างแพร่หลาย และหลากหลายประเภท

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยในครั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการสื่อสาร การปรับปรุงเนื้อหาข่าวสารและการวางแผนการประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูล เกี่ยวกับการช่วยเหลือเด็กและสตรีของมูลนิธิปวีณา เพื่อที่จะทราบว่า วัยรุ่นให้ความสำคัญในการรับข่าวสารและสนใจที่จะเปิดรับและรับรู้เปลี่ยนแปลงทัศนคติเพื่อที่จะผลักดันให้หน่วยงานทางด้านองค์กรอื่นๆที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วม

ตระหนักถึงปัญหาสังคมต่อความรุนแรงของเด็กและสตรีที่ควรจะให้วัยรุ่นตระหนักและรับรู้อย่าง
ทั่วถึงว่าเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญประการหนึ่ง